

Vastaus kirjalliseen kysymykseen vapaaehtoistoiminnassa karttuneen kokemuksen tunnustamisesta osana ammatillisia opintoja

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sanna Lauslahden /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 57/2017 vp:

Millä tavalla lisätään vapaaehtoistoiminnassa karttuneen kokemuksen tunnustamista osana ammatillisia opintoja?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallituksen kärkihankkeena valmistellussa ammatillisen koulutuksen reformissa koko ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö, rahoitus, tutkintojärjestelmä ja ohjaus uudistetaan. Tavoitteena on vähentää koulutuksen keskeyttämistä, lisätä koulutuksen ja työelämän välistä yhteistyötä, vastata paremmin eri-ikäisten oppijoiden tarpeisiin ja lisätä yksilöllisiä opintopolkuja.

Hallituksen esitys oli vuoden 2016 lopussa lausuntokierroksella. Hallituksen esitys luovutetaan eduskunnan käsittelyyn keväällä 2017.

Hallituksen esityksessä esitetään, että koulutuksen järjestäjän tehtävänä olisi laatia yhdessä opiskelijan kanssa henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma, johon kirjattaisiin yksilölliset osaamisen tunnustamista, tunnistamista, hankkimista ja osoittamista sekä ohjaus- ja tukitoimia koskevat tiedot. Kehittämissuunnitelma tulisi laatia kaikille opiskelijoille. Tässä yhteydessä koulutuksen järjestäjällä tulisi olemaan velvollisuus selvittää ja tunnistaa opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen tämän esittämien asiakirjojen ja muun selvityksen perusteella. Aiempaa osaamista opiskelijalla voi olla myös muuta kuin suoritettuja tutkintoja, tutkinnon osia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita. Aiempi osaaminen voi perustua esimerkiksi työkokemukseen, harrastuneisuuteen tai koulutukseen, jossa ei ole suoritettu tutkintoja tai niiden osia.

Osaamisen tunnistamisen yhteydessä arvioitaisiin, miltä osin tutkinnon suorittajan esittämien asiakirjojen ja muiden selvitysten perusteella voidaan ehdottaa hänen jo osoittamansa osaamisen tunnustettavaksi tai tutkinnon suorittaja voitaisiin hänen jo saavuttamansa osaamisen perusteella ohjata suoraan hänelle soveltuvan tutkinnon, sen osan tai osien osoittamiseen eli näyttöön tai yhteisten tutkinnon osien tai niiden osa-alueiden osalta osoittamaan osaamisensa muulla tavoin. Mikäli kertynyttä osaamista arvioitaisiin ilman näyttöön osallistumista, osaamisen ja sen tunnustamisen arvioijina toimisi kaksi opettajaa tai muuta koulutuksen järjestäjän edustajaa. Tunnustettavan osaamisen tulisi aina vastata suoritettavan tutkinnon tai koulutuksen perusteiden ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita. Jos koulutuksen järjestäjä arvioisi, että aiemmin hankittu osaaminen ei riitä osaamisen osoittamiseen, koulutuksen järjestäjän olisi ohjattava tut-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 57/2017 vp

kinnon suorittaja osaamisen osoittamiseksi tarvittavan ammattitaidon tai osaamisen hankkimiseen.

Hallituksen esityksessä aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen mahdollistaa vapaaehtoistyössä sekä muissa harrastuksissa kertyneen osaamisen hyödyntämisen osana ammatillisia opintoja. Koulutuksen järjestäjällä on kuitenkin vastuu aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisesta osaksi suoritettavan tutkinnon tai koulutuksen ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita.

Osaamisen dokumentointiin, sen tunnustamiseen ja tunnistamiseen liittyviä käytäntöjä on jo kehitetty ja kokeiltu. Esimerkiksi työpajat ovat kehittäneet osana omaa toimintaansa malleja työpajoilla kertyneen osaamisen dokumentointiin. Kehittämisessä on ollut mukana myös ammatillisen koulutuksen järjestäjiä. Opetus- ja kulttuuriministeriö käynnisti lisäksi vuoden 2016 alussa kaksi koulutuksen järjestäjien vetämää hanketta, joissa kehitetään työpajoilla kertyneen osaamisen dokumentointia ja osaamisen tunnustamista osaksi ammatillisia opintoja. Hankkeista valmistuu raportit keväällä 2017.

Suomen Partiolaisten järjestämällä Roihu-leirillä kesällä 2016 mallinnettiin yhdessä koulutuksen järjestäjien kanssa keinoja hankkia ja arvioida leirillä ja muutoin harrastuksissa kertynyttä ammatillista osaamista. Roihuleiri itsessään muodosti yli 17 000 leiriläisen kaupungin, jossa luonnostaan syntyi oppimisympäristöjä erilaisille ammatillisille taidoille. Leirillä ja jo sitä ennenkin syntyneitä malleja ja käytäntöjä kehitetään edelleen Sitran rahoittamassa hankkeessa.

Helsingissä 22.3.2017

Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen